

Dato

Børne- og Ungeforvaltningen

3. december 2014

Køge Rådhus
Torvet 1
4600 Køge

www.koege.dk

Tlf. 56 67 67 67

Fax

Kontakt:
Steen Larsen
Direkte tlf. +45 56 67 23 61
steen.larsen@koege.dk

Notat vedr. visitationsstruktur i Børne- og Ungeforvaltningen

Indhold

Notat vedr. visitationsstruktur i Børne- og Ungeforvaltningen	1
Indledning.....	2
1.1 Visitation i Dagtilbudsområdet.....	3
1.2 Ændringer og justeringer i visitationssystemet i Dagtilbudsområdet	3
2.1 Visitation i Skoleområdet	4
2.2 Ændringer og justeringer i visitationsstrukturen på skoleområdet	9
3.1 Visitation i Familiecenter Køge.....	9
3.2 Ændringer og justeringer i visitationsudvalget i FCK.....	10
4.1 En model for den samlede visitationsstruktur i BUF.....	11
4.2 Det stående visitationsudvalg.....	11
4.3 Siddende visitationsudvalg.....	12
4.4 Årshjul for visitation og revisitation i Dagtilbudsområdet.....	13
4.5 Årshjul for visitation og revisitation i Skoleområdet.....	14
4.6 Henvisningsskema til visitation og revisitation	14

Indledning

Ændring i visitationsstrukturen indgår som en væsentlig del af strategien for inklusion i Køge kommune.

Det er særlig to forhold i inklusionsstrategien, der har væsentlig sammenhæng med visitationsstrukturen:

- ✚ Institutioner (dagtilbud og skoler) forventes at inkludere flere børn i det almene pædagogiske miljø.
- ✚ Særlig tilrettelagte støtteforløb besluttes og etableres fremover primært lokalt, med anvendelse af lokale kompetencer og ressourcer.

Inklusionsstrategien arbejder således med en eksplicit målsætning om, at der vil være et væsentlig mindre behov for at skulle træffe faglige og økonomiske beslutninger i centrale visitationsudvalg i Dagtilbuds- og Skoleområdet.

Både på dagtilbuds- og skoleområdet er der flyttet betydelige midler fra centrale til decentrale beslutningsniveauer.

Ifølge intentioner og målsætninger i inklusionsstrategien på børne- og ungeområdet i Køge kommune, bør en visitationsstruktur, med de procedurer og processer, der knytter sig hertil, sigte efter følgende målsætninger og principper:

- ✚ 1 % af børn på dagtilbudsområdet og 3 % af elever på skoleområdet forventes at have behov for at blive visiteret til specialpædagogisk bistand.
- ✚ Der er etableret en visitationsstruktur, der samlet visiterer til specialpædagogiske foranstaltninger indenfor det samlede dagtilbuds- og skoleområde, til afløsning af den tidligere strukturelle opdeling i visitation hver for sig i henholdsvis dagtilbuds- og skoleområdet.
- ✚ En samlet struktur anses for at skabe sammenhæng og øge mulighed for udvikling og etablering af inkluderende foranstaltninger, der dynamisk arbejder for at bløde op mellem det almene og specialpædagogiske felt.
- ✚ En samlet struktur skal garantere en smidighed i visitationsprocessen, der sikrer hurtig respons til forældre og institutioner.
- ✚ En overskuelig og gennemsigtig visitationsstruktur, med tydelige procedurer for indhold og tidspunkter for henvisninger til specialpædagogiske foranstaltninger. Målsætningen er at fastholde det lave antal af klager fra forældre over beslutninger truffet i visitationsudvalg.

- ✚ Større inddragelse af det decentrale ledelsesniveau i visitationsbeslutninger. Det drejer sig om de ledere, der har det pædagogiske ansvar for driften af de specialpædagogiske foranstaltninger. De har indgående kendskab til den konkrete pædagogiske kontekst, og anses dermed at kunne være med til at kvalificere beslutninger i visitationsudvalgene.

1.1 Visitation i Dagtilbudsområdet

I Dagtilbudsområdet er støttemidler lagt ud decentralt pr. 1. januar 2013. Visitationsudvalget i Dagtilbudsområdet mødes fortsat to gange årligt, men der kan ikke længere visiteres til såkaldte løse støttetimer til dagtilbuddene. Det har medført et kraftigt fald i antal af sager til behandling i dagtilbudsområdet.

Visitationsudvalget i Dagtilbudsområdet træffer nu udelukkende beslutninger om visitation til pladser i specialgruppen i Solstrålen samt til pladser i indsatsgrupper (Aktuelt to indsatsgrupper, alle placeret i tilknytning til alment dagtilbud).

1.2 Ændringer og justeringer i visitationssystemet i Dagtilbudsområdet

- De frigjorte ressourcer hos afdelingschef og konsulenter, som en affekt af færre sager og afbureaukratisering, kan med fordel anvendes til at sikre kvaliteten ved tilsyn med og sparring til de lokalt etablerede støtteforløb i dagtilbuddene.
- I og med visitationsudvalget i Dagtilbudsområdet udelukkende visiterer til pladser i indsatsgrupper, specialgruppen i Solstrålen samt til tilbud udenfor kommunen, er PPRs vurdering central i visitationsprocessen.

Afdelingsleder i PPR sidder som formand for visitationsudvalget og har ansvar for at samle og koordinere visitationer og revisitationer på dagtilbudsområdet. Konsulent fra Dagtilbudsområdet og Småbørns-konsulent fra PPR indgår i visitationsudvalget.

- Visitationsudvalget i Dagtilbudsområdet har møder to gange årligt, da dette harmonerer med lovkravet i *Bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen*.¹ Her udsiger § 6, at der mindst hvert halve år skal foretages en revurdering af den specialpædagogiske indsats.
- Konsulent fra Dagtilbudsområdet indgår som medlem i det stående visitationsudvalgs ugentlige møder, hvor henvendelser fra dagtilbud,

¹ [Bekendtgørelse om folkeskolens specialpædagogiske bistand til børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen](#)

der påkalder sig akut drøftelse og beslutning udenfor det siddende visitationsudvalgs møder, dermed kan behandles.

2.1 Visitation i Skoleområdet

Inklusionsstrategiens hensigter og den deraf relevante ændring i visitationsstrukturen, understøttes af ændring i Bekendtgørelsen om specialpædagogisk bistand til elever i folkeskolen, trådt i kraft pr. 1. august 2012.²

I den reviderede bekendtgørelse er specialpædagogisk bistand sat til udelukkende at omfatte støtte i 9 undervisningstimer (svarende til 12 undervisningslektioner) eller derover om ugen, defineret som støtte i den overvejende del af undervisningen.

Den specialpædagogiske bistand kan gives som del af et alment undervisningstilbud, eller som et tilbud i specialklasse eller specialskole.

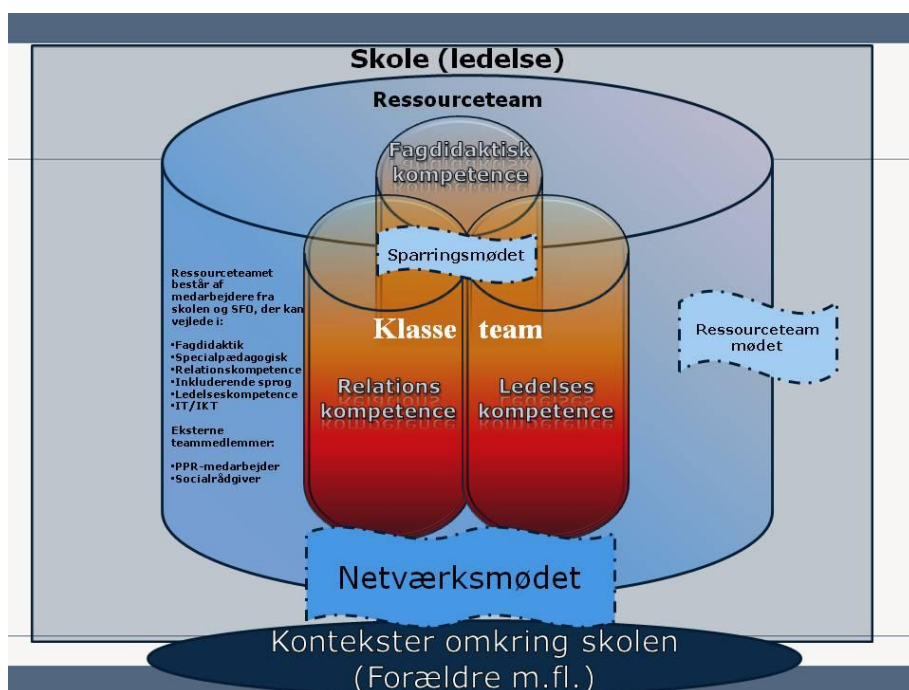
Fra og med 1. august 2012 er der således ikke længere lovkrav om, at PPR skal foretages vurdering for at der kan iværksættes indsatser under 9 undervisningstimer. I stedet skal PPRs indsats være primært af rådgivende og vejledende karakter i de fleste sammenhænge, frem for som tidligere af vurderende karakter.

Der er således i det lovgivningsmæssige grundlag lagt op til, at indsatser under 9 undervisningstimer bør besluttes decentralt af den lokale skoleleder, med anvendelse af de udlagte decentrale ressourcer.

Visitationsstrukturen baserer sig på organiseringen og udviklingen af skolerens ressourcesteam.

I en proces, der i et givent tilfælde fører til beslutning fra skolelederen om at anvende sin henvisningskompetence til visitation, stilles der krav til en foreliggende konkret pædagogisk handleplan, skabt ud af en procesmødeplan som det er beskrevet i såkaldte *Reaktormodel*:

² [Specialundervisningsbekendtgørelsen - Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand.](#)

Der er – ifølge den udbredte LP-model og forskningen bag denne – tre særlige kernekompetence, der antages at have betydning for kvalitet i undervisningssituationen:

- Fagdidaktisk kompetence (den fagfaglig kompetence)
- Relationskompetence (relationen til den enkelte elev gennem blandt andet undervisningsdifferentiering)
- Ledelseskompetence (klasserumsledelse).

De tre kernekompetencer indeholder tilsammen ressourcer for et undervisningsmiljø, der kan skabe læring og inklusion. Ressourcerne er i modellen grafisk symboliseret som energi i brændselsstave, der findes i en atomreaktor, heraf navnet Reaktormodellen.

Når ressourcerne anvendes på en udviklende og reguleret måde, antages det, at den samlede pædagogiske kontekst (lærere, pædagoger og elever) er kendetegnet ved en dominerende ressourcefortælling, der skaber pædagogiske handlemuligheder frem for begrænsninger.

Ressourceteamet på skolerne består af et team af rådgivere, der er lokalt tilstede og derfor står til rådighed og er tilgængelige for de lærere og pædagoger, der arbejder direkte i praksis med læring og trivsel.

Ressourceteamet består af interne rådgivere, ansat på skolen samt to eksterne rådgivere, ved PPR-psykolog og den lokale forebyggende socialrådgiver. Der kan i konkrete sammenhænge ad hoc etableres samarbejde med andre rådgivere, herunder med andre faggrupper i PPR.

I modellen er Ressourceteamet symboliseret grafisk ved et kølesystem rundt om brændselsstavene (det pædagogiske team). Ressourceteamet har til opgave at afkøle frustrationer og få ressourcerne frem, så det pædagogiske team kan se handlemuligheder, konkret formuleret i en pædagogisk handleplan.

Det overordnede pædagogiske ansvar ligger hos skoleledelsen, der skal sørge for koordinering og implementering af lokale indsatser, der sikrer, at langt de fleste børn og unge kan inkluderes på en almen folkeskole.

I Reaktormodellen er skoleledelsen derfor symboliseret ved bygningen, der samler og rummer ansvaret for udnyttelse og udvikling af de samlede kompetencer og ressourcer på skolen.

En systematisk inklusionsindsats baserer sig på en konkret og deltageret pædagogisk handleplan, der koordinerer og evaluerer de pædagogiske indsatser.

Den pædagogiske handleplan skabes, evalueres og justeres gennem en mødeprocesplan, der består af tre prototyper af møder:

Tre prototyper af møder

Sparringsmødet

Sparringsmødet er et møde mellem medlemmer af ressourceteamet og klasseteamet. Sparringsmødet er et rum for refleksion for de professionelle aktører og foregår som regel som en proces over tid. Det optræder ofte under navne som "rådgivning", "vejledning", "supervision", "sparring", "observation" m.fl. Hovedfokus for refleksionen er teamets konkrete fortællinger om deres praksis indenfor de tre kernekompetencer.

Ressourceteammødet

Ressourceteammødet er et møde mellem medlemmer af ressourceteamet og skoleledelsen. Formålet med dette møde er at koordinere de inkluderende indsatser i processer over tid. Opfølgende og evaluering af indsatser samordnes på ressourceteammødet. Mødeinterval er hver anden uge på skoleområdet.

Netværksmødet

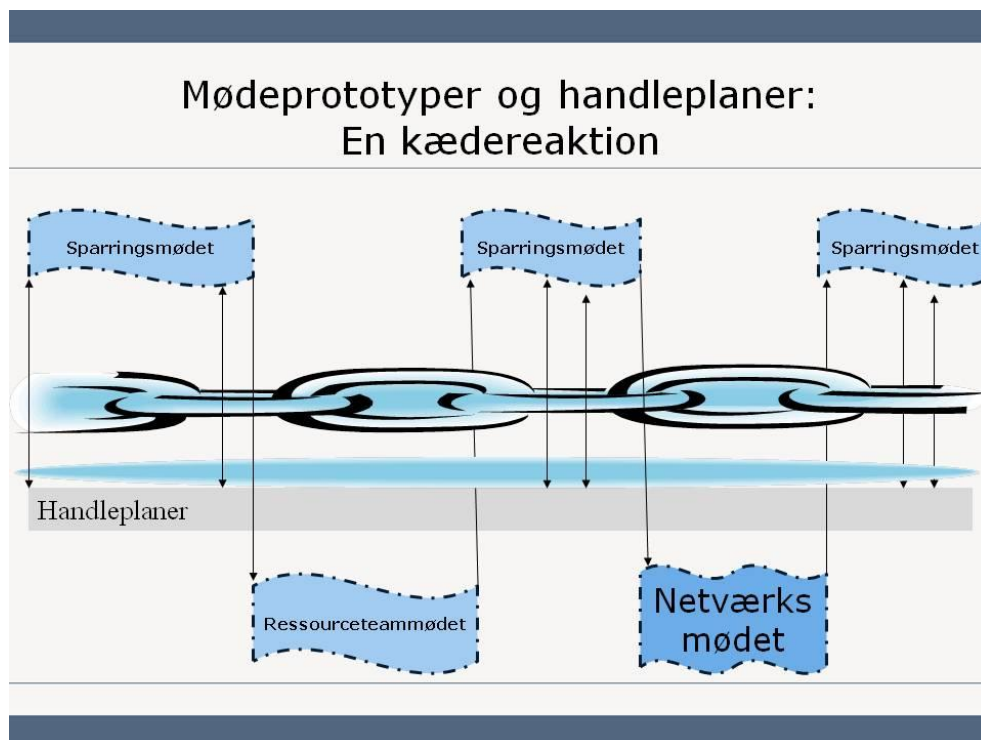
Netværksmødet er et møde mellem aktører fra klasseteam, ressourceteam, skoleledelse og medlemmer af konteksten udenfor skolen, hvoraf forældrene er de væsentligste. Netværksmødets hovedopgave er at fastsætte, justere og evaluere en samlet handleplan. Netværksmødet bør ikke navngives som "bekymringsmøde" eller "statusmøde", da disse er ofte er tilbageskudende og potentielt frustrationsfortællende.

For at kvalificere opstillingen og, ikke mindst, evalueringen af mål i den pædagogiske handleplan, modtager det pædagogiske team løbende sparring fra medlemmer af Ressourceteamet på tilbagevendende *sparringsmøder*.

Ressourceteamet opsamler viden og erfaringer og medvirker således til, at der løbende er mulighed for refleksion med skolens ledelse på de tilbagevendende *ressourceteammøder*, hvor skoleledelsen har mulighed for, med kontinuerlig mulighed for sparring fra Ressourceteamet at justere og omforme igangværende decentrale indsatser på skolen.

Det skaber grobund for refleksion over skolens undervisningskultur: hvad er fagligt og ressourcemæssigt meningsfuldt nu og her i skolens kontekst, og hvad skal tillægges betydning og opmærksomhed på sigt for at opfylde inklusionsstrategiens mål om at kunne være et relevant lokalt undervisningstilbud for langt overvejende de fleste elever, der er indskrevet på skolen.

Det anses for væsentligt, at skoleledelse og ressourceteam afsætter tid til denne løbende refleksion. Derfor er der fastsat regel om, at der afholdes ressourceteammøde på skolerne hver 14. dag.

Sparring af det pædagogiske teams opstilling, med fokus på opsætning og evaluering af mål i den pædagogiske handleplan, samt de løbende refleksioner på ressourceteammøde, kan munde ud i et netværksmøde, hvor en kommende periodes pædagogiske handleplan forelægges for forældrene og andre relevante eksterne samarbejdspartnere.

Processen, med veksling mellem særlig sparringsmøder og ressourceteammøder, hvor den lokale pædagogiske indsats evalueres, er en nødvendig del af henvisningsgrundlaget for enhver visitation til specialpædagogiske bistand på skoleområdet.

I kalenderåret 2014 er andelen af økonomiske ressourcer udlagt til decentral forvaltning af skolelederen forhøjet yderligt. Samlet er der i kalenderåret 2014 overført, med en socioøkonomisk vægtning, 26 millioner til brug ved decentrale foranstaltninger på skolerne, besluttet og implementeret af skolelederen.

I kalenderåret 2015 forventes der udlagt 32 millioner (heraf 3 millioner til SFO-området) decentralt til skolerne.

Hensigten er, at de decentrale ressourcer skal dække alle indsatser, der falder under grænsen for specialpædagogisk bistand (under 12 lektioner). Skolerne kan ikke som tidligere ansøge et centralt visitationsudvalg i Skoleområdet om støttetimer under 12 lektioner.

De 12 lektioner eller derover skal forstås som et gennemsnit af støtteindsats, fordelt henover et helt skoleår. En skoleleder kan således vælge at etablere en kortere men mere intensiv indsats i en periode af et skoleår, med anvendelse af ressourcer på 12 undervisningslektioner eller derover, uden at der er tale om specialpædagogisk bistand.

Ligeledes kan skolelederen etablere holddannelse, med deltagelse af flere elever, hvor der er afsat 12 undervisningslektioner eller derover, uden at de enkelte elever i sig selv nødvendigvis modtager specialpædagogisk bistand.

I disse eksempler på en særlig fokuseret indsats er der, ifølge Bekendtgørelsen, ikke juridisk forpligtelse til, at PPR foretager pædagogisk-psykologisk vurdering. PPR kan i stedet for anvende sine ressourcer til at give konkret sparring til det pædagogiske personale og til ledelsen, frem for at skulle anvende ressourcer på at udarbejde skriftlige vurderinger.³

Skoleområdet har nedbragt antallet af sager til behandling i de centrale visitationsudvalg. I 1. halvdel af skoleåret 2014/2015 er 3,7 % af elever i særlige undervisningstilbud på skoleområdet, hvilket indikerer et fald på et par procent henover de seneste år.

Udlægning af decentrale midler, ændringer i definitionen af timeantallet for anvendelse af begrebet specialpædagogisk bistand samt forsøg med etablering af det stående visitationsudvalg, anses som afgørende faktorer bag faldet i antallet af sager og hermed faldet i antallet af elever, når modtager specialpædagogisk bistand.

Endvidere har Skoleområdet arbejdet med at forenkle og tydeliggøre formidlingen til forældrene ved beslutninger om visitation af elever til støtte i den overvejende del af undervisningen.

³ En pædagogisk-psykologisk vurdering anslås i gennemsnit at tage 15-20 arbejdstimer. Der kan således frigives betydelige ressourcer i PPR til rådgivning og vejledning ved en nedgang i antallet af indstillinger til pædagogisk-psykologisk vurderinger.

Der er udarbejdet mere enkle skabeloner for svarbreve til forældrene, med tydeliggørelse af beslutningsgrundlag og klagevejledning, og der tages ofte initiativ af visitationsudvalget til møder med skole og forældre for dialog og drøftelse inden der træffes formelle beslutninger.

Det markante fald i antallet af klagesager fra forældre på skoleområdet antages at være en effekt af de mere gennemsigtige og forenklede procedurer.

I 2010 blev der indgivet 36 klager fra forældre og i 2011 43 klager. Det faldt til 16 klager i 2012, og den faldende tendens nåede i 2013 det laveste punkt hidtil, med én enkelt klagesag afgjort i Klagenævnet, der faldt ud til fordel for Skoleområdet.

2.2 Ændringer og justeringer i visitationsstrukturen på skoleområdet

- a) Månedlige visitationsmøder i det tidligere centrale visitationsudvalg er afløst af ugentlige møder i et mindre *Stående visitationsudvalg*, det såkaldte Tirsdagsmøde, bestående af afdelingsleder i PPR (formand) samt konsulenter i Dagtilbuds- og Skoleområdet.
- b) Der er nedsat en række *Siddende visitationsudvalg*, der indenfor udvalgte og definerede specialpædagogiske områder, svarende til konkrete foranstaltninger, forestår en årlig visitation og revisitation til de kommunale specialklasser og specialskole.

De siddende visitationsudvalg bemannes med afdelingsleder i PPR, konsulenter i Skoleområdet samt relevante, for den grundlæggende problemstilling, skoleledere med driftsansvar for specialklasser og specialskole.

3.1 Visitation i Familiecenter Køge

Visitationsudvalget i Familiecenter Køge (FCK) mødes hver 14. dag. Der sidder udelukkende ledere i dette udvalg, der består af afdelingsleder for myndighedsdelen, afdelingsleder for PPR, teamledere i FCK samt skoleleder for Slimminge Dagskole.

Der træffes beslutninger vedrørende anbringelse samt behandling af børn og unge efter Servicelovens bestemmelser, herunder også beslutninger om den undervisningsmæssige del i tilbud, der er underordnet den behandlingsmæssige del.

Visitationsudvalget forestår visitation til undervisnings- og behandlingstilbud på Slimminge Dagskole, andre undervisnings- og behandlingstilbud udenfor kommunegrænsen samt til den såkaldte Ungeklasse på Herfølge skole.

Det er kun sagsbehandlere i FCK, der kan henvise sager til behandling i visitationsudvalget i FCK. Sagsbehandlerens børnefaglige § 50 undersøgelse danner grundlag for behandling og beslutning i visitationsudvalget.

3.2 Ændringer og justeringer i visitationsudvalget i FCK

- a)** Afdelingsleder i PPR har, med sin deltagelse i udvalget, til ansvar at sikre, at beslutninger i visitationsudvalget i FCK tilgår det stående visitationsudvalg i Dagtilbuds- og Skoleområdet. Det gælder også den modsatte bevægelse med beslutninger truffet i Skoleområdet, der har betydning for den socialfaglige del i en given sag.

Alle ændringer i forbindelse med anbragtes børns undervisningstilbud skal indgives til det stående visitationsudvalg på mailadressen buf-visitacion@koege.dk.

Al administration vedr. undervisning af børn i særlige dagtilbud og elever, der modtager specialpædagogisk bistand i folkeskoler varetages af administrationen i PPR.

I og med visitationsudvalget i FCK og det stående visitationsudvalg i Dagtilbuds- og Skoleområdet mødes henholdsvis på fjorten dags og ugentlig basis, sikres mulighed for løbende information og dialog mellem de to visitationsudvalg, ved blandt andet at afdelingsleder i PPR deltager i begge udvalgmøder.

- b)** Ved beslutning om visitation til et undervisnings- og behandlingstilbud bør der kun udgå én formel besked fra forvaltningen til forældrene vedr. beslutningen, med anvist klagevejledning.

4.1 En model for den samlede visitationsstruktur i BUF

De anførte målsætninger er forsøgt arbejdet ind i følgende model for en kommende visitationsstruktur:

4.2 Det stående visitationsudvalg

Der afholdes ugentlige møder ("Tirsdagsmødet"), hvor akutte sager tages op til behandling og beslutning. Det stående visitationsudvalg har beslutningskompetence til at foretage visitation til samtlige specialpædagogiske foranstaltninger i Dagtilbuds- og Skoleområdet, i og udenfor kommunen.

Det stående visitationsudvalg har således kompetence til at træffe beslutning i akutte problemstillinger, hvor visitation til et andet tilbud ikke skønnes at

kunne afvente beslutning i et af de siddende visitationsudvalg (såkaldt visitation "udenfor nummer").

Det er endvidere medlemmer af Det stående visitationsudvalg, der deltager i møder og træffer beslutning i visitations- og revisitationssager vedrørende undervisningstilbud i andre kommuners foranstaltninger.

Det stående visitationsudvalg fører tilsyn med viften af specialpædagogiske foranstaltninger i Køge kommune. Det sker ved tilsynsbesøg samt ved deltagelse i den årlige visitation og revisitation til de specialpædagogiske foranstaltninger.

Som medlemmer af såvel stående som siddende visitationsudvalg er afdelingsleder i PPR samt konsulenter i Dagtilbuds- og Skoleområdet gennemgående personer.

De skal sikre en ensartet og gennemskuelig visitationsprocedure, samt at der råder en erfaringsudveksling og fleksibilitet på tværs af de forskellige visitationsudvalg for at kvalificere beslutninger om visitation og revisitation. En effekt heraf skal være, at institutioner og forældre oplever en smidig og gennemsigtig visitationsproces.

PPRs administration understøtter Det stående visitationsudvalgs arbejde.

4.3 Siddende visitationsudvalg

De siddende visitationsudvalg varetager den årlige visitation og revisitation indenfor specifikke specialpædagogiske foranstaltninger. Afdelingsleder i PPR og konsulenter i Dagtilbuds og Skoleområdet er gennemgående personer i de siddende visitationsudvalg, der endvidere består af de skoleledere, der sidder med det daglige pædagogiske og driftsmæssige ansvar.

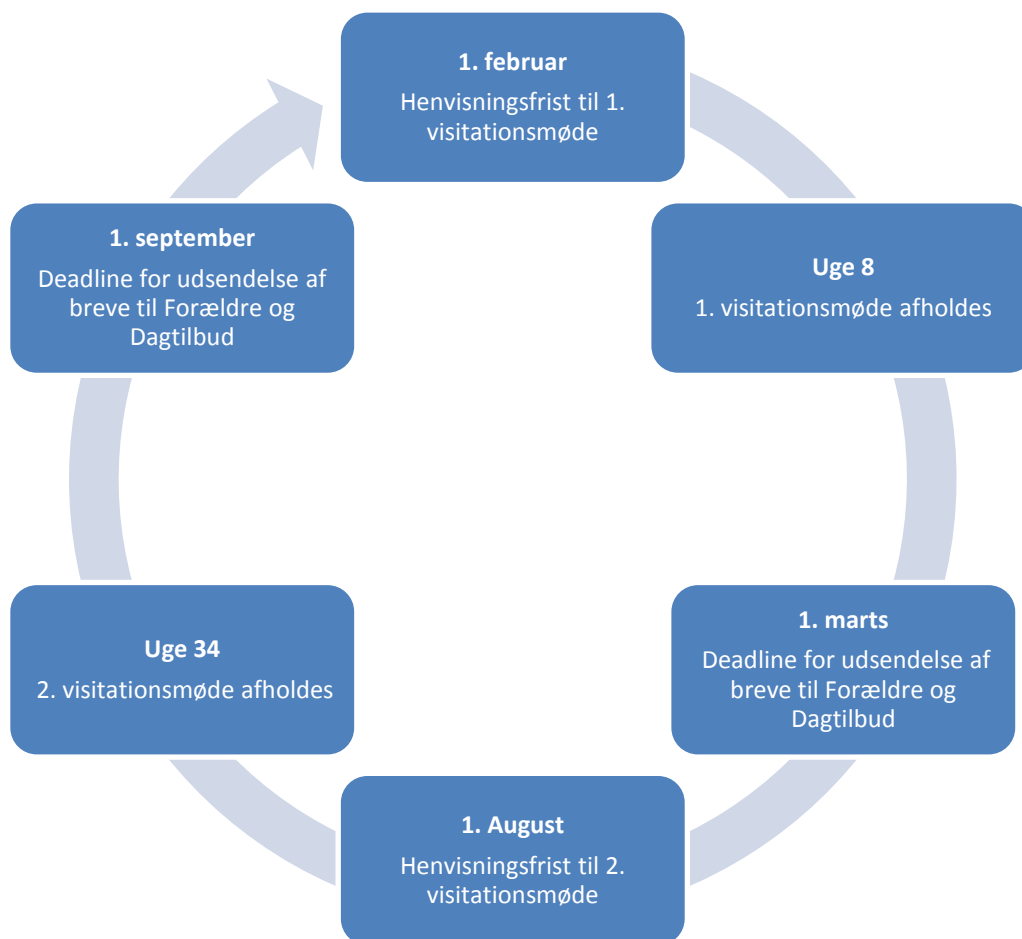
PPRs administration understøtter de siddende visitationsudvalgs arbejde.

For at sikre kvaliteten og handlemulighederne i de specialpædagogiske foranstaltninger bør der være et loft for antallet af børn i tilbuddet. Med en forventet højere grad af inklusion af elever i det almene miljø, forventes tilsvarende et fremtidigt lavere behov for visitation til specialpædagogiske foranstaltninger (i betydningen specialgrupper, specialklasser og specialskoler).

Det er væsentligt i forhold til inklusionsstrategiens hensigt om at lægge flere midler ud decentralt, at den centrale økonomi er lagt i et fast antal pladser i de specialpædagogiske foranstaltninger, og der ikke sker forrykninger i balancen mellem de centrale og decentrale midler på dagtilbuds- og skoleområdet.

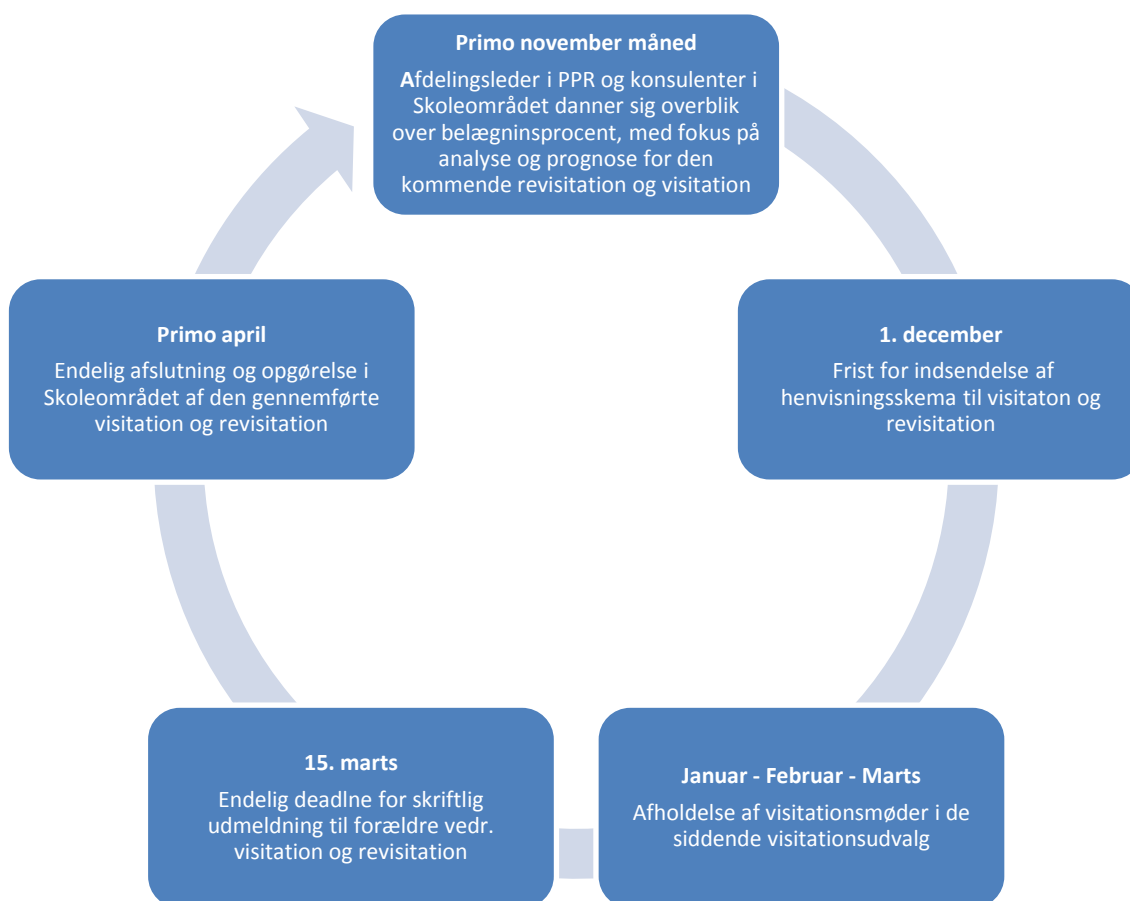
4.4 Årshjul for visitation og re-visititation i Dagtilbudsområdet

I Dagtilbudsområdet er der to årlige møder i det siddende visitationsudvalg, hvilket giver følgende mulighed for forslag til et årshjul for visitation og re-visititation:

4.5 Årshjul for visitation og re-visitation i Skoleområdet

I Skoleområdet foretages visitationer og re-visitationer én gang årligt, hvilket giver følgende forslag til årshjul for visitation og re-visitation:

4.6 Henvisningsskema til visitation og re-visitation

En henvisningsprocedure er betinget af, at de processer, der er skitseret i procesmødeplanen, er gennemført over en vis tid, hvor der er etableret pædagogiske handleplaner, der tydeligt og konkret har forsøgt at vende frustrationsfortællinger til ressourcefortællinger i den pædagogiske kontekst.

Henvisningsskemaet er udformet således, at det kan anvendes på hele visitations- og re-visitationsområdet i Dagtilbuds- og Skoleområdet.

I henvisningsskemaet er der indføjet låste kategorier, der skal sikre, at visitations- og re-visitations-sager kommer til behandling i et, for problemstillingen, relevant visitationsudvalg.

Feltet *Grundlæggende problemstilling* afspejler således opdelingen i de siddende visitationsudvalg. Dagtilbuds- og skoleledere modtager sparring fra PPR, ved vurdering, rådgivning og vejledning, i forhold til hvilke grundlæggende problemstilling, der bør vælges i visitationsskemaet.

Vælges eksempelvis *Generelle indlæringsvanskeligheder* som grundlæggende problemstilling, vil det rette henvisningen til det siddende visitationsudvalg, der visiterer og revisiterer til specialpædagogiske foranstaltninger for børn med generelle indlæringsvanskeligheder.

The screenshot shows a dropdown menu titled "Grundlæggende problemstilling:" with the following options:

- Generelle indlæringsvanskeligheder
- Specifikke tale-, læse-, og stavevanskeligheder
- Udviklingsforstyrrelse
- Socio-emotionelle vanskeligheder
- Inklusionsstøtte overvejende del af undervisning

 Below the menu is a table with 8 rows, each representing a grade level from "3. kl." to "10. kl.". The table has two columns, with the second column being shaded grey.

Inklusionsstøtte overvejende del af undervisning gælder henvisninger vedr. sager, hvor barnet har en dokumenteret betydelig funktionsnedsættelse, der bevirker, at der er behov for praktisk støtte i hverdagen for at være inkluderet i det almene pædagogiske miljø. Beslutninger vedr. inklusionsstøtte i den overvejende del af undervisningen træffes i Det stående visitationsudvalg.

Et revideret henvisningsskema til visitation og revisitation bygger på, at der foreligger dokumentation for en kontekstuel, systematisk og inkluderende indsats i form af pædagogiske handleplaner og en procesmødeplan. Det udgør den væsentligste dokumentation ved henvisning til specialpædagogisk bistand og angives på *Skema 1* på side 2 i henvisningsskemaet.

The diagram shows a form structure for "SKEMA 1". It consists of a main header box divided into two sections: "Henvi sning til visitation" and "Handleplan på henvisningstidspunktet". Below this header is a row with two input fields: "Navn:" and "Personnummer:". At the bottom is a larger box labeled "Pædagogisk handleplan:" with a small grey rectangle inside, indicating a text input area.

PPR skriver ikke direkte i henvisningsskemaet. PPRs pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV) er et selvstændigt dokument, der vedlægges som et obligatorisk bilag ved visitation.

Ved den årlige re-visitation udgør afdelingsleder i PPRs vurdering som udgangspunkt den pædagogisk-psykologiske vurdering.

Vurderingen fra PPR bør være aktuel og som udgangspunkt ikke ældre end et år for at give et retvisende billede af kontekstens ressourcer og kompetencer.

Skema 2 anvendes til at angive en oversigt over de vedlagte dokumenter, der lægges til grund for henvisningen til visitation og re-visitation.

SKEMA 2 Henvisning til visitation	Kronologisk oversigt over vedlagte bilag fra tidligere vurderinger, foranstaltninger og specialpædagogisk bistand
Navn: <input type="text"/>	Personnummer: <input type="text"/>

Dato	Instans samt eventuelt kort konklusion/sammenfatning	Nr. bilag
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>